

CERETANIA

PERIÒDIC QUINZENAL
Defensor dels interessos
:: de CERDANYA ::

Preu de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número solt: 40 cèntims

DE LA QUINZENA

Hem rebut una carta d'un volgut subscriptor i amic nostre, preguntant com és possible que el primer número quinzenal d'aquest periòdic aparegués el títol entintat de verd. Totseguit, però, dóna l'explicació de la seva pregunta, a la qual sense l'explicació no hauríem pas sapigut què contestar, perquè el color verd, per a nosaltres, és un color com un altre, a menys de no volguer recordar-se que en la cabalística dels enamorats vol significar esperança.

Doncs, veieu, malgrat tota la nostra ignorància, no ens hauríem errat de gaire. Segons el nostre amic, sembla que el color verd ha estat prèls monàrquics de Barcelona com a símbol de l'esperança d'un retorn (!). Les niñas bien que somniem amb un Juan tercero que havia de llegar por Enero, (afortu-

nadament no diguéren de quin segle), usen paper d'escriure de color verd.

I sabeu, per què? Perqué del color verde, —elles ho diuen amb llenguatge municipal— n'han fet l'anagrama següent: viva el rei de España.

Però estiguen tranquils que và per llarg, si aquesta mena de gent l'ha de fer venir. Si tant se l'haguessin estimat, no l'haurien deixat marxar de la manera tan noble i caballerosa com ho feu.

I posats a esperar, nosaltres alguna vegada repetirem el color verd del nostre títol. Però la nostra esperança és una altra. Es la santa esperança del patriota català que veu en l'Estatut actual un mitjà per a arribar al final ansiat per tot nacionalista.

bon amic el compositor n'Isidre Fabra, i els ballables executats foren tots dels més moderns i inspirats.

Es tocà, dedicat als casats, un aïrós «pot-pourri» que acabà amb bonic vals rodó del qual n'és autor n'Isidre Fabra, i que meresqué els aplaudiments unànims dels oïents.

En un dels entremitjos, l'orquestra executà la inspirada composició «En un mercado persa», magistralment. El públic l'escoltà devotament i l'ovacionà a l'acabament, mereixent tots els executants les més corals felicitacions.

Fou una festa familiar, curulla de bon gust i divertida.

S'acabà a les cinc del matí sense que un sol dels assistents mostrés el més petit cansanci. No cal dir que tothom en servirà un record ben agradós.

RECADER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la 1 de la tarda

dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA

LLIBERTAT, 8 — Teléfon 108; i a la FUSTERIA DE ANTONIO BRUNET

BARCELONA

RECH, 73 — Teléfon 17041
PETXINA, 6 — Teléfon 1622

SERVEI RÀPID - PREUS ECONÒMICS

NOTICIARI

EL BALL «DELS SOLTERS». — Si el sarau «de casats» va obtenir força èxit, el «dels solters» no va pas restar enrera, ans al contrari. Fou un triomf sense precedents poguent dir que els organitzadors posaren totes llurs forces a fi de que el ball per ells organitzat resultés «victoriós» so-

bre el «dels casats»; i ho lograren en tots conceptes.

La sala, adornada amb gust exquisit oferia un aspecte bonic de debó, rellevant sobretot el bon cop d'ull les elegàncies i belleses femenines que hi eren a dojo.

L'excel·lència de l'orquestra, composta per immillorables elements de Barcelona fou el que més contribuí a l'èxit de la festa. La dirigia el nostre

NETEJA DE L'ESTANY. — Continuant la feina començada l'any passat el nostre Estany ha estat buidat a fi de netejar-lo del llot que hi quedà l'any passat. Ho fem aprofitant als agricultors que vulguin extreure'n per a abonar llurs camps, per a que ho facin desseguida amb el fi de no entretenir la feina a l'objecte de poguer tornar a omplir l'Estany el més aviat possible.

L'Ajuntament ha pres l'acord de portar-ne altre cop al parc Schierbeck car té el propòsit d'acabar-hi la plantació totalment, fent que l'estiu vinent sigui transformat en un veritable joïell.

Ho celebrem de debó.

EL REEMPLAÇ D'ENGLIANY. — El diumenge passat, al matí, tingué lloc en el saló de Sessions de la Casa de la Vila la declaració i classificació dels «quintos» de l'actual reemplaç.

Als nostres Subscriptors de Barcelona

Per al seu cobrament han estat tramesos els rebuts corresponents a aquest any. Se'ls prega que els atenguin degudament a fi d'evitar-nos despeses inútils.

Els hi avança les gràcies

L'ADMINISTRACIO

VISITA.—El dimecres, dia 15, estigué unes hores a la vila el Cap de la Brigada de Ferrocarrils i Frontera Oriental Estigué conferenciant llarga estona amb l'Alcalde sobre assumptes fronterers i, particularment, sobre turisme.

Centre Tècnic Administratiu

baix la direcció de personal titular

Peritacions y plans de finques
Tramitació d'expedients, etc.

DIRECCIÓ:

F. DE LA HIJA

PUIGCERDA

Telèfon. 77

CANVI DE PROPIETARI.—El conegut hotel Santamaria de la nostra vila ha estat traspassat a en Josep Roman, el qual pensa posar aquest establiment a l'altura d'un bon hotel.

Desitjem bona sort al nou propietari.

ENTRE OSALTRES.— Amb motiu del començament de les obres del seu xalet en la Urbanització Deulofeu, ha estat uns dies entre nosal-

tres el nostre bon amic i paisà en Pere Vernis.

— Darrerament ha estat també a la Vila el culte arquitecte, autor del pla d'urbanització Deulofeu senyor Tintorer, amb el fi d'activar tot el possible l'explanació de passeigs d'aquell lloc.

— També hem tingut el gust d'estrènyer la mà del nostre bon amic en Francesc Naudon, el qual ha vingut a passar una visita a la seva fàbrica.

ES VEN

un hort situat sota la Plaça Salmeron amb vista sobre l'esplanada de l'estació.

ALTRA VEGADA.— A causa dels freds s'han hagut de suspendre novament les obres de construcció, en perjudici dels nostres treballadors. Aquest hivern ja va resultant massa llarg.

Per vendre: Tioç de terreny del Prat de Pallers. RAO: en aquesta impremta

NOVA CLAVEGUERA.— Ha quedat completament enllestida la claveguera d'un dels carrerons que uneix el carrer de la Revolució amb el de la Llibertat. Es una important millora que s'ha d'anar fent a tots aquests carrerons transversals, amb lo qual s'obtidria una xarxa de clavegueres completa i amb capacitat per totes les necessitats.

Es lloga casa molt ben situada al centre de la Vila a propòsit per a indústria hotelera. També es llogaria la planta baixa independentment Raó: a la mateixa, carrer d'Espanya, 2

NOUS ESTABLIMENTS.— Es parla amb insistència de l'instal·lació d'alguns nous establiments a la nostra vila, montats completament a la moderna. Desseguida que es confirmin eis rumors ja en donarem compte als nostres lectors.

— I ara que parlem de nous establiments, ens cal felicitar a l'industrial sabater Llorenç Bennasar, que ha millorat el seu establiment posant-hi un magnífic aparador que crida força l'atenció, fent lluir força aquell troç del carrer de la Llibertat.

Es ven màquina de pastar en perfecte estat a bon preu. Raó: en el Forn de Pa PALAU

SUSPENSIO.— Amb motiu d'esser avui Carnaval els nostres cines, a fi de poguer celebrar els balls acostumats han suspès les sessions.

EL FORN DE PA PALAU

creador de l'excel·lent Coca "Cerdanya"

PA INTEGRAL
PANETS DE VIENA
ELABORACIO PERFECTA

Forn de Pa PALAU
Revolució, 9 - Teléf. 62 - PUIGCERDA

HOTEL

Terminus

== TOT CONFORT ==

Davant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques

Cuina excel·lent - Servei acurat
Habitacions Espléndides

PREUS RAONABLES

RIGARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

DESMESURA

La crítica és funció periodística per excel·lència. Un periòdic, principalment si no és diari, ha de donar-hi lloc preponderant, puix quan respon als rectes sentiments i bona voluntat de l'articulista, forçosament serà crítica noble i raonada i esdevindrà funció orientadora.

Però moltes vegades—i especialment en periòdics forans s'hi troba una manca de mesura lamentable. La crítica—funció orientadora, es converteix en crítica—rebentada pel sol prurit de cridar l'atenció. I, naturalment, s'obté un efecte inversament contrari. L'atecció, quan és cridada desmesuradament, només produeix escàndol i és d'una eficàcia nula i repel·lent d'allò que precisament es volia esmenar o obtenir.

N'és una mostra de l'avansdit, l'article aparegut dies enrera en «El Pirineu» sota l'epígraf...

No hem de volguer convertir-nos en defensors de la Companyia del Nord i menys dels serveis carrilaires que presta mitjançant el Transpirenenc. Aquesta Companyia és prou major d'edat perquè necessiti l'ajuda de la nostra llança. I menys encara podem defensar uns serveis ferroviaris que tan lluny estan d'una normalitat europea.

Cal, però, no caure en l'extrem contrari. Cal no volguer matar pusses a canonades. Cal no arribar a l'extrem de tractar a la Companyia del Nord de «anti-catalana» com a conseqüència d'una deficiència en els serveis del transpirenenc.

Es que en la Companyia del Nord no hi ha accionistes catalans? Es que la Borsa de Barcelona, no és la Borsa d'Espanya que absorbeix més valors ferroviaris?

Ja seria hora, si es vol fer tasca positiva, constructiva, de no mirar tan enlaire i de tocar més de peus a terra. Deixem en pau Catalunya i el poble català que no tenen res que veure amb la negligència d'un empleat d'una Companyia carrilera.

Seguint per aquest camí, cauríem en el mateix atrabiliarisme d'aquell madrileny que perquè una vegada a Barcelona, en un tranvia, li trepitjaren un ull de poll sense demanar-li excuses, en fregué la conseqüència de

que «todos los catalanes eran unos groseros».

Mirem, per una vegada i per sempre més, les coses pel seu cantó eficient i pràctic; perquè així i en l'assumpte del transpirenenc és com interressa a la Cerdanya.

**

Es evident que el servei que presta el Transpirenenc no està en relació ni amb les necessitats de la nostra comarca, ni en relació ni amb les necessitats de la nostra comarca, ni amb l'importància que Puigcerdà té com a població fronterera.

Ara bé: la culpa, «tota la culpa», és de la Companyia del Nord? Es evident que no per aquells que coneixen un xic l'assumpte.

Tothom sap que és l'Estat el constructor i l'encara actual propietari del Transpirenenc; la Companyia del Nord només en té l'explotació i administració. Tan és així que no es pot pas allargar un moll d'un metre sense l'intervenció dels Enginyers de l'Estat.

Per altra banda també tothom sap que el material actual del Transpirenenc, no està en relació amb el passatge que en dies assenyalats s'agombola sobre aquest ferrocarril.

Igualment és arxi-sapiguí, que la força produïda per les subcentrals d'Alp i Ribes no és suficient ni permet l'entrada al Transpirenenc de les màquines de la Companyia del Nord; com així mateix dita força de tracció només és suficient perquè hi hagin— a l'ensem— dos trens a la línia i amb màquines de l'Estat que no permeten més de dos vagons llargs per tren.

Totes aquestes limitacions, pràcticament, volen dir que tan els empleats del Nord com els del Transpirenenc, es veuen obligats a fer mans i mànegues per assegurar un servei mínim compatible amb les nostres necessitats. D'aquí venen les improvisacions que en dies d'agombolament de passatge es veuen obligats, disposant vagons suplementaris a Ribes o fent sortir un tren especial de Puigcerdà perquè esperi a Toses el tren reglamentari que hi arribarà arxi-plé.

Tot això i molt més, ho sap tot aquell que viatja un xic pel Transpirenenc; o que tan solament té la cu-

riositat de preguntar-ho a algun empleat del mateix camí de ferro.

Tenint en compte aquestes improvisacions i equilibris a que es veuen obligats els agents del Nord i del Transpirenenc, és estrany, doncs, que qualsevol dia, un empleat sofrixi un descuid i fatalment es produeixi un desori com el d'aquest últim diumenge a La Molina?

**

Solució? Si; una i la més pràctica.

Demandar a l'Estat que augmenti la potència de les dos sub-centrals actuals o en construeixi un altre d'auxiliar a Toses, igualant així la força de tracció del Transpirenenc amb la de la Companyia del Nord; la qual cosa permetria a aquesta Companyia fer pujar a Puigcerdà les seves màquines grosses que poden arrossegar trens complets. I si no es volgués fer això, seria hora de demanar a l'Estat Central que abandonés el Transpirenenc o el cedís sense condicions a la Generalitat o a la mateixa Companyia del Nord.

Quan un servei no es sap prestar degudament és més honest confessar el fracàs. I en aquesta línia, l'Estat o els seus Agents executors, els Enginyers d'Obres Públiques, han fracassat en la construcció, explotació i administració.

Potser se'ns dirà que això és difícil de conseguir. Però, ens permetem preguntar: Es que hi ha algú que ho hagi demanat? Es que fins ara hi ha hagut algun Ajuntament o Entitat que se'n hagués ni preocupat tan sols?

Precisament ara fa pocs dies que un Regidor del nostre Ajuntament, el Senyor Morer,—regidor que en altres assumptes hem tingut l'honor de combatre aferrissadament— demanà es procurés una revisió de les obres del Transpirenenc. El felicitem, perquè aquest és un bon començament per aclarir el problema.

I, a aquesta petició, s'hauria d'adjuntar-hi un estudi totalitari del problema del transpirenenc per a poder-lo elevar al Govern Central encapçalat per l'Ajuntament de Puigcerdà i apoïat per tots els Ajuntaments de les comarques que serveix dit ferrocarril. Si es fés així gairebé assegurariem el resultat; un Govern—siga el que vulga—s'hi miraria molt en desatendre una petició firmada per prop d'un centenar d'Ajuntaments (Vall de Ribes, Cerdanya, Urgellet i Andorra) i més,

anant valorada per unes necessitats internacionals.

Per una campanya en aquest sentit —que miri's com es vulgui és l'únic eficient i pràctic — estem a la disposició de «El Pireneu»; —al seu davant o seguint-lo: afortunadament no podem d'orgull — perquè entenem que

així defensem racionalment i amb les màximes probabilitats d'obtenir quelcom del que interessa a Cerdanya i, principalment, a la nostra Vila.

El que no podríem fer mai és espolsar fulles a garrotades; creiem preferible atacar la sòca amb l'arma del sentit comú.

sitat peremptòria, s'espanten i deixen temps al temps, i això un Ajuntament no deu fer-ho.

Puigcerdà és, avui per avui, una de les Viles més belles de Catalunya; tots ens esforcem sempre i tothora per a fer-la la millor de totes. Tenim acceptat un pla d'urbanització on hi han avingudes de quaranta metres d'amplada; es parla d'un camp d'Esports que ha d'ésser quelcom de meravellós, i al costat de tot això, no pot haver-hi, unes escoles, com les que tenim, que són una vergonya, si senyors, una vergonya.

Puigcerdà ha de tenir unes escoles dignes del seu nom; amb jardins, patis, aire, llum, sales de bany i dutxes, biblioteca, sales de gimnàstica, calefacció, etc., i que no s'espanti el nostre Ajuntament per les despeses que tot això pugui portar-li, puix tot el que gastarà en cultura, és en benefici de la població, i de totes les despeses que faci, cap, com aquestes, seran tan ben invertides.

Tan-de-bó que tots els deutes que tenim, haguessin servit per escoles; aleshores podríem dir: «L'Ajuntament ens ha deixat deutes, mireu, però, la seva obra!» que ara sols podem dir: que ens han deixat els ossos.

Dr. A. BAYÉS i VAYREDA

Ex-intern del sanatori Scheveizerhof de Davos-Platz

Ex-merge agregat del Servei d'assistència Social dels Tuberculosos de Barcelona

MEDICINA INTERNA :: MALALTIES DEL PIT :: RAIGS X

Tractaments per la Sanocrisina, Tuberculina, Neumotorax artificial, etc., etc.

Plaça Catedral, 35 - Tel. 303 VIC (Consulta de 11 a 1 i hores convingudes)

D'ENSENYAMENT

Cap dels articles de la Constitució espanyola s'ha discutit tant, dintre i fóra del Parlament, com l'article 26, que fa referència a les Congregacions religioses. Tota la Premsa li dedica la major atenció; la de dreta demanant, amb grans crits, els drets religiosos, sobretot, en la part d'ensenyament; la d'esquerra, pugna per la completa abolició de tot el que es digui religiós. Nosaltres, que malgrat tenir veleitats polítiques, no fem altra política, en les planes de CERETANIA, que la que toca a Cerdanya i, especialment, a Puigcerdà, que no volem parlar d'altra cosa que de les conseqüències que ens pot portar la plena aplicació de l'esmentat article, més que per a comentar en cap sentit per demanar al nostre Illre. Ajuntament si hi ha pensat alguna vegada. Nosaltres creiem que, malgrat les protestes i les campanyes dels religiosos demanant la llibertat d'ensenyament, la Cambra votarà la immediata prohibició de tota ensenyança que no sigui de l'Estat (i encara que ens equivoquessim, no és mal de prevenir se) i Puigcerdà què?

Avui en la nostra Vila hi han de siscents a siscents cinquanta alumnes. Les nostres escoles oficials (això d'escoles és un dir) poden acabar-ne a tot estirar dos cents. I bé; ja

ha pensat el nostre Ajuntament on farà anar els infants, cas de que arribi la prohibició d'ensenyament que fins ara han exercit a casa nostra els Escolapis i les Monges Carmelites?

A més, nosaltres estem convençutíssims de que un mestre pot ensenyar a una trentena de deixebles, si es vol que aquests tinguin la cultura que tothom anhela; no obstant ho estirarem un xic i ho deixarem a cinquanta. I bé; ja ha pensat el nostre Ajuntament on són els sis mestres que manquen per a què, l'escola de Puigcerdà no sigui una paròdia d'escoles?

Per últim som del parer que Puigcerdà, capital natural d'una comarca com Cerdanya, mereix tenir unes escoles on pugui cursar-s'hi la segona ensenyança, puix si com fins ara, per aprendre el batxillerat tenim de desplaçar-nos a 170 Kms. és molt difícil que en tota la comarca hi hagin una dotzena de famílies, que es puguin prendre el luxe de donar a llurs fills cap carrera; i això és «frappant».

Mantes vegades hem dit, i ni ho repetirem, que l'actual Ajuntament ha fet moltes obres, de les que podríem dir-ne «Remendos», sembla, però, quan es tracta d'una qüestió de gran empresa, encare que aquesta sigui, com en el cas present, d'una neces-

SERVEI METEOROLÒGIC DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

OBSERVATORI DE PUIGCERDA Temperatures de la setmana Dies 12 al 25

Màxima	Mínima	Mitja
—	—	—
7	-1	4
10	0	3
12	-1	4
15	-3	0
13	2	1
12	-3	0
10	-2	0
9	-4	1
2	-7	-1
4	-9	-5
6	-3	-2
0	8	-5
3	-9	-3
4	-6	-4

El delegat del Servei,
N. Esteva

COMENTARI

Mirador Municipal

SESSIO DEL DIA 15

En la Sessió celebrada el dimecres dia 15 sèien a la dreta del Sr. Alcalde els Consellers Srs. Florensa, Llanas, Solà i Vernis i a l'esquerra els Srs. Palau i Morer. S'obre la Sessió i després d'ésser llegida l'acta de l'anterior i aprovats els jornals eventuals es dona compte d'una proposta dels Srs. Propietaris de les finques d'una banda i altra del camí de Sant Marc els quals cedeixen un metre i mig de terreny perquè l'Ajuntament urbanitzi l'esmentat camí; S'acorda fer les gestions necessàries a fi de que el servei de Telègrafs, ara limitat, a la nostra administració, sigui elevat a permanent com ja ho havia estat. Es dona compte d'uns rumors que han corregut referents a la divisió territorial de Catalunya, que perjudicarien en gran manera Puigcerdà i s'acorda demanar, al Diputat senyor Blasi el que sàpiga d'aquest afer i, per últim, s'acorda començar a buidar l'estany per a netejar-lo; el Sr. Morer demana que es faci una rampa directa des de l'estany al parc, proposta que és rebutjada per creure que no hi ha necessitat de trencar el passeig de l'Estany i fer malbé els arbres tota vegada que hi ha la rampa feta per la part baixa.

I s'aixeca la Sessió.

SESSIO DEL DIA 22

Comença la sessió sota la presidència de l'Alcalde, amb assistència dels senyors Llanas, Florensa, Vernis, Solà i Palau. Es dona lectura a l'acta de la sessió anterior que s'aprova i es passa a l'ordre del dia. S'absenta del Saló el senyor Palau.

Es dona compte d'una instància presentada pel senyor Salomonovich demanant permís per a fer la façana de l'establiment que vol instal·lar en el carrer Major. S'acorda donar-li el permís tenint compte de que els aparadors no surtin massa sobre la vorera.

S'acorda fer retirar per la C.A.M.P.S.A el surtidor de gasolina que té instal·lat en la Plaça de Salmeron, a fi de poguer portar a cap en la dita plaça unes reformes projectades.

Es llegeix també una instància del veí de la vila Salvador Aguilar el qual sol·licita per a ell una plaça de peó. A proposta del senyor Llanas s'acorda reunir els propietaris del carreró que dona del carrer de la Revolució al de la Llibertat, en el qual s'acaba de construir la claveguera, per a tractar amb ells de la construcció de les voreres.

Després de parlar de l'ampliació d'enllumenat dels nostres carrers, s'aixeca la sessió.

llosats de les dues vessants, amb fustes, viguetes i... bulls, botifarres, pernills, cansalada... que hi havia penjades per a que s'assequessin, convertint-se en la nota còmica — per tot-hom menys per l'amo— ja que això semblava talment l'arribada d'un nou *mannà* que distribuïa llangonisses, i pernills, i feia volar penques de cansalada per damunt dels llosats.

**

No hi ha poble ni poblet dels quals no ens arribin noves de les malifetes del vent. Els arbres arrencats són en gran nombre i molts d'ells que resistiren l'investida, tenen la branca malmesa.

**

Pels voltants de Planolas ocorregué també un lamentable accident mortal.

Un dels guarda-agulles d'un pas a nivell proper a aquest poblet, complint el seu deure, en el moment del pas del tren fou llençat per una ventada sobre la via, morint el malhaurat esclafat.

TRADER-HORN

és el títol de la pel·lícula més arriscada que s'ha filmat. És l'únic document verídic que us porta per uns moments en el mateix cor de l'Àfrica.

Nota de Ventajola

Es molt lamentable que els veïns d'aquest agregat de Puigcerdà, situat a un quilòmetre i mig de la vila, es vegin desatesos com ho són en qüestió de Correus. L'empleat que deuria haver-hi de fer la distribució— el qual deu cobrar el seu sou— no es pren aital treball i deixa la correspondència a una casa de la Baronia per a que els interessats se la vagin a buscar...

Això que ha ocasionat ja moltes queixes sense que mai hagin estat ateses, a més d'ocasionar en moltes ocasions greus perjudicis, fa que no poguem estar subscrits a cap diari perquè només el rebríem quan... ens el podríem anar a buscar. I això que nosaltres també paguem els nostres tributs.

Ho fem avinent a qui correspongui esperant que arreglarà el «conflicte.»

J. Ravellat

COMARCALS**Des de Bellver**

Un dels pobles que més ha sofert els estralls de la maltempada que hem patit aquests dies és sens dubte Bellver.

Per allà a les tres de la tarda del prop-passat diumenge començà a bufar un fort vent que durà fins a la tarda del dimarts convertint-se en un veritable follet.

Cap a les dues començaren a caure feules i, els veïns, en previsió del que pogués passar, es decidiren a barrar portes i finestres. No va ésser aquest treball en và, puix, mitja hora més tard, no eren feules soltes el que queïa, sinó llosats sencers, entre ells el de la casa propietat d'En Jaume Juvés i Lluís, que havia fet anys enrra el transport de passatgers entre Puigcerdà i Bellver, i que va ésser la

nota tràgica de la diada, per haver tingut la dissort de caure-li una viga a sobre deixant-lo en tant greu estat que dues hores més tard moria. El desgraciat deixa set fills, el més gran de tretze anys d'edat.

A l'església el vent despreguè unes pedres que en caurer deixaren un forat pel qual es ficà el vent arrencant un troç de llosat d'uns cinc metres. També la casa del nostre amic Marian Obach va sofrir un trau en la teulada d'uns cinc metres quadrats. La d'un carreter i altres i altres varen patir els estralls del vent, tant, que potser no es trobaven mitja dotzena de cases on no hi hagi deixat la marca del seu pas.

Fins en un prat dels alentorns, per a no ésser menys, va arrencar vint-i-quatre arbres tots de renglera.

Una altra de les cases més perjudicades fou la que hi té instal·lada la fleca l'industrial Sebastià Pous, de la qual el follet s'emportà la meitat dels

CARTES A UNA AMIGA

Amiga:

No saps qui vinc de veure? Doncs prepara't a una sorpresa: Elissa Monteis, no rès menys; «Lis», la nostra petita Lis, com li dèiem nosaltres en aquella mania que ens va prendre d'anomenar-nos amb tres lletres només del nostre nom. Tu la recordes amb els seus rulls de cabells daurats, i aquells ulls grossos esbatanats, d'un blau serè, oberts en una contínua interrogació. Elissa Monteis, delicada, fràgil, tota en rosa i en or, com un infant de magazine anglès; vibrant, inquieta, sensible i desesperadorament sentimental, amb un sentimentalisme morbós que li feia tant prompte defugir-nos —en les hores d'esbarjo de l'escola— per anar en cerca d'un reconet solitari on poder dedicar-se lliurement a divagar, com córrer tot seguit al nostre encontre per a gosar del sofriment de veure's rebutjada per nosaltres dues que, amb dos o tres anys menys, que ella, portàvem ja a dintre tot un món de malícia i trobàvem un plaer infinit —tot i inconscient, refinadament sàdic— en fer la sofrir pel goig únic d'aconhortar-la després. Ho recordes tu? Veus la seva carona llarga, amb una tristesa infinita en els ulls quan, de retorn d'aquelles fugides a la solitud, venia a implorar-nos humilment: «—Em deixeu jugar?». La nostra resposta, més que traslluir francament l'enúig, era perversament indiferent: —No, ja tenim començada la partida i ens enredaries» O bé: «—Ja juga Nan, o Lia o Jos, amb nosaltres». No responia. Incapaç d'amagar els seus sentiments com nosaltres, tornava al seu recó predilecte. Instants després nosaltres hi corriem. El cap apodat en el tronc d'aquell tell magnífic, el rostre alçat, perdut l'esguard en un punt imprecís, semblava presa en un èxtasi; solament les llàgrimes, relliscant cara avall posaven una nota de vida en aquell rostre aparentment mort... La preniem cada una per un braç, li eixugàvem amorosament les llàgrimes i l'omplíem de mots afectuosos

i de frases amables. Ella somreia, feliç ja, i durant uns dies era la criatura més alegre i entremaliada de la classe. Fins que tornaven aquelles ànsies de solitud...

I bé, Lis és vinguda aquí, doncs. Tu sabies ja que es va casar als dos o tres anys de sortir de l'escola, no? Excessivament afectiva i impressionable va enamorar-se boja-ment d'aquell literat, poeta i comediògraf, íntim del seu pare que freqüentava molt la seva casa. A éll li feu il·lusió aquella criatura inconscient i apassionada tota desequilibrada i esbojarrada en aquest ordre sentimental, precisament perquè li oferia ampli camp per a la comprovació de fins on la seva força constructiva i equilibradora podria actuar damunt d'aquell ésser.

Vàren anar a viure a Madrid. Elissa m'escrivia al principi unes cartes llargues en les quals em referia amb tota mena de detalls, les seves impressions de tot: de la ciutat, nova per ella; de les seves amistats, d'ell del seu marit i de la seva intimitat. Semblava contenta; deia que éll l'adorava i que vetllava constantment per ella, voltant-la del seu afecte i de la seva sol·licitud, paleses en un sens fi de detalls i d'insignificàncies que li feien créure en l'existència d'un cel en la terra. Les cartes s'anaren espaiant, fent-se cada volta menys freqüents; em notificà la naixença dels seus dos fills, el nen primer i, darrerament, encara no fa un any, la nena. I, ara, fa quatre dies, t'imagines la meua sorpresa en rebre un telegrama que deia: «Arribo demà al matí. M'agradaria veure't. Disposo de sis dies. Seré a casa del meu pare». Vaig anar a l'estació a esperar-la i... vaig sofrir una gran decepció. Quant al seu aspecte, no hi havia en ella res d'aquella Lis deliciosa. Aquell encís especial que emanava, talment un perfum, de tota ella, aquella gràcia indefinible, feta d'idealitat, s'és totalment esvaïda. Elissa—no em vaig atrevir a anomenar-la Lis—és freda, precisa; els cabells ja no cauen a banda i

banda del seu rostre en aquell desordre graciós; són ara perfectament ordenats, matemàticament —diria jo, en força de simetria— dividits; la cara excessivament maquillada, té una rigidesa de ninot; el blau dels ulls s'ha fet metàl·lic, acerat. Quant al vestir, ha perdut aquella innata elegància aquell gust exquisit que li feia dibuixar-se ella mateixa els models de tota la seva roba per fugir de l'adotzenament i la vulgaritat. Vaig cercar inútilment en ella el detall—flor cinturó bufanda, —que hagués pogut posar en la simplicitat de la roba de viatge, una nota personal; no hi era. L'abric gairebé masculí de línia i, sota, unes falduilles del mateix gènere d'aquest i un «pull over» llis, tancat arran de coll; unes sabates esportives de talons plans i un feltre; tot això en una escala de marrons. Hauria pogut sortir així de qual-sevol magatzem de roba feta.

Però m'esperava una sorpresa més gran encara, en parlar-me. Si no ho hagués presentit abans ja, en veure-la, els primers mots me'n donaren la certesa; Lis, la nostra exquisida Lis, és morta definitivament. Ha vingut a ocupar el seu lloc una criatura rara que jo no sé encara ben bé si és home o dona, ja que si bé físicament és això útim; espiritualment és lo primer. Ferma, segura, parla i discuteix amb un aplom i una decisió admirables totes les coses, sense vacil·lacions ni dubtes de cap mena. Ha vingut per a contractar elements per a la cooperació i concurrència en una gran revista femenina que es proposa fundar. Jo, expressament, he intentat amb el record, renovar en ella l'existència d'aquell altre ésser tan distint; m'ha respost amb una indiferència glacial: —«El passat no existeix; no és més que el camí necessari per a arribar al present o, millor encara, al futur, i és allí on es concentren totes les meves ànsies». Li he parlat dels fills: —«Els veig molt poc— m'ha dit, i ha afegit després—. Les dones, amiga meua, en tenir fills,

hem de prendre una decisió: O dedicar-nos hi completament, fer-los ofrena de tot el nostre viure, o, del contrari, veure'ls poc, lo més poc possible. I jo he cregut que era aquesta la miller solució material i àdhuc moral. —I, ha aclarit—. Els fills sense el contacte de la mare es fan homes més aviat; hi ha que destrueixen aquest sentimentalisme absurd que ens fa créure, als fills, que tot ho devem als pares, i a aquests, que els fills ho mereixen tot. Creixent allunyats de tot afecte, com que no l'hauran conegut, no podran mai anyorar-lo. Vaig estar a punt de respondre-li: —Amiga meua, has oblidat ja tu que no vares conèixer, mal-hauradament, la teua mare i que si bé tenies pare en aquest ordre afectiu era com si no entinguessis, aquelles teves ànsies d'un xic d'afecte, aquella tristesa que et feia tancar-te en tu mateixa, perquè cap de nosaltres no havia d'entendre els teus sofriments de pobra criatura ofrena de tendre ses...? Però no vaig dir-li; perquè? Tinc la convicció que no m'hauria entès o no hauria vulgut entendre'm.

Sí, és trist tantmateix, amiga; més que la pèrdua d'aquella criatura, la evidència del fet, l'obra de destrucció realitzada. Jo no sé fins a quin punt m'és possible de situar-me en posició neutral en aquest assumpte, però he volgut jutjar-ho d'una manera desapassionada; més encara, concedir—en la consideració— molta més importància a les ventatges que a les desventatges que en ella hagi reportat aquesta transformació; i el resultat ha estat que, si bé és cert que aquella Lis era molt lluny de l'ideal femení que jo he concebut, aquesta Elissa ho està tant com aquella —encara que en direccions oposades. I si a mi, éssent-me totalment indiferent les dues, em donessin a escollir, entre «Lis» —nervi, desordre, calor, impuls, irreflexió i Elissa cervell, pulcritud, meticulositat, fredor, càlcul, anàlisi— jo amiga meua, em quedo encara amb la primera.

MARIANOVA

D'ací i d'allà

La nevada de principis de setmana que fou amenitzada amb vents i torps com feia uns quants anys no havíem vist, ens ha interceptat novament la carretera de la Collada de Toses, donant la impressió que aquesta vegada no serà pas cosa de per riure. Possiblement transcórreran setmanes abans de que es pugui tornar a franqujar, amb les consegüents molèsties i perjudicis econòmics que aital estat de coses ocasiona a molts comerciants i industrials.

Ara que tenim la pedregada a sobre serà oportú (d'oportú n'hauria estat més, naturalment, uns quants mesos enrera, per prevenir aquesta contingència que ara és realitat) recordar-nos d'aquella ja célebre màquina de treure neu que tant s'ha reclamat per la nostra Collada de Toses, i que la Jefatura d'Obres Públiques de Girona donà entenent que tenia ordre de posar-la en servei, com ho prova el que el cos de la màquina esmentada jau en una era de Planoles des de fa un any i mig o dos: el que no s'ha vist, creiem, és el tractor.

Cal que no continuï aquesta deixadesa que tant ens perjudica. Al mateix temps seria ben curiós de posar en clar quina quantitat dedicà l'Estat per l'adquisició de la màquina — que no funciona — i quines consignacions anuals figuren en el pressupost pel manteniment i funcionament de la mateixa. Pot ser és que som malpensats de mena però ens fa l'efecte que aquí hi ha gat amagat, i nosaltres, babaus, en toquem les conseqüències.

■ ■ ■ ■ ■

Durant la fardor passada fóren representades les obres d'esplanació de l'avinguda Schierbeck, que, segons es deia aleshores, podria ésser oberta a la circulació el proper estiu. Confiam que dintre de poc, quan l'hivern afluixi, s'hi tornarà a treballar, convertint en alegre realitat aquest bell projecte d'avinguda que, recorrent els terrenys que componen la urbanització Schierbeck — potser la més ben situada i orientada de les que ens volten — descentralitzarà en bona part el tràfic dels carrers de la vila, especialment d'automòbils provinents de les torres i xalets dels voltants de l'estany

i part alta de la vila, alleugeriment que bona falta ens fa en el transcurs dels mesos d'estiu.

■ ■ ■ ■ ■

Que els comerciants i industrials locals han passat—o estan passant—una bona tongada, és innegable. Ara només falta que les seves possibles economies no facin la fi dels beneficis dels anys de guerra, que els francs se n'emportaren amb la seva baixa i amb aquella tranquil·litat. Tornant a lo que déiem, demostra que es guanyen la vida el que es deixin perdre oportunitats per acreïxer les seves operacions, com podríem demostrar si fós del cas, i ho anem a fer, si bé d'una forma indirecta.

Nosaltres, com que també ens guanyem la vida, és a dir, anem fent, generosos, volem plantejar en poques paraules un negoci que no sabem si s'ha ocorregut a algú més, però el que si sabem és que ningú l'ha portat a la pràctica fins ara; i al nostre entendre és un bon negoci. Anem-hi, doncs.

Tothom convindrà amb nosaltres que entre Puigcerdà i Bourg-Madame l'anar i venir de persones és continuu; particularment els mesos d'estiu és extraordinari el moviment existent. A ben segur que fóren molts els dies de l'estiu passat que creuaren el pont internacional en un i altre sentit més de mil persones; cal només recordar aquelles corrues de francesos, colles moltes d'elles nombrosíssimes que arriben el matí i se n'entornen el vespre, que desafiant la pujada sobtada, molt penosa per ésser feta sota el sol d'Agost, venen a descobrir la nostra vila, i amb ella «l'Espagne» (sic). I a la inversa, hi han, posem per cas, molts barcelonins que venen a Puigcerdà per posar els peus a França, i aquesta França no és altra que Bourg Madame. A més a més, hi han els estiuiejants d'una i altra banda que amb els vitatans contribueixen a animar ho.

Doncs bé, creiem que aquest moviment podria ésser incrementat en benefici de tots, donant lloc al negoci de que parlàvem, consistent en establir (bo i demanant la corresponent exclusiva a l'Ajuntament) un servei regular d'autobusos (ho diem en plural perquè fa més efecte, però a ben segur que es podria fer amb un sol vehicle) anant des de el pont internacional de

Bourg-Madame fins a l'estany passant per la plaça Major de la vila, amb sortides posem per cas cada mitja hora: el preu del passatge podria oscilar entre 30 i 40 cèntims des del pont fins a dalt de Puigcerdà, i de 60 cèntims fins a l'estany, i naturalment iguals preu a l'inversa. Aquest servei, que es podria establir durant els tres o quatre mesos d'estiu, creiem que tindria un èxit sorprenent.

Apa doncs, a veure qui passa al davant.

TRADER-HORN

no se us borrarà mai més de la memòria. Serà una visió d'unes terres llunyanes explorades tranquil·lament des del seient de la sala d'espectacles

Cant dels joves

L'hora nostra és arribada:
tots ens hem desensonyat
amb el front il·luminat
per la llum d'una altra albada.

I esperem que surti el sol
per cantar-ne l'alegria:
quan veurem que s'alça el dia
alçarem, cantant, el vol.

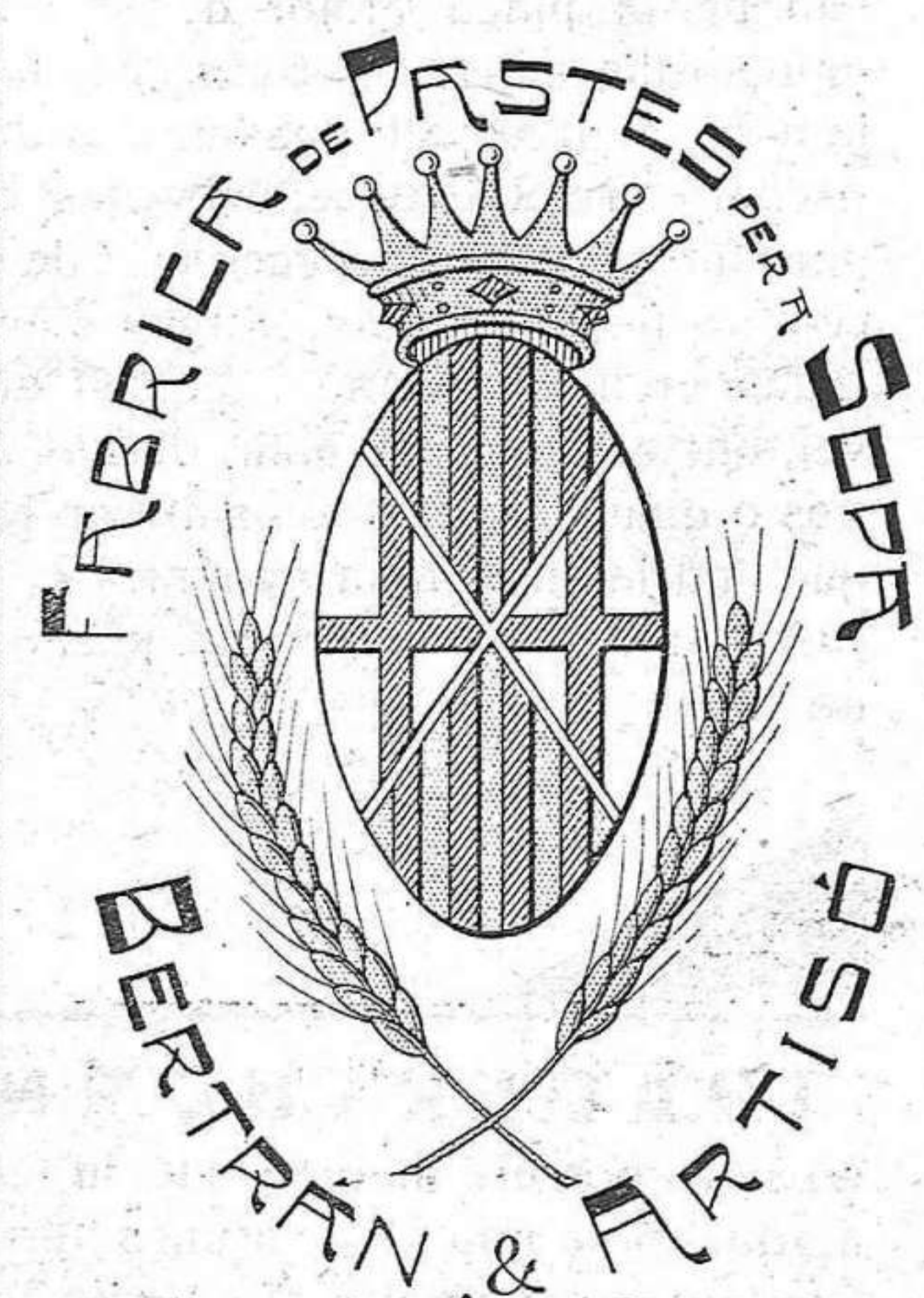
Com aucells ens alçarem
movent l'aire amb la volada;
com a núvols creixerem,
amb remors de pedregada.

I en les serres avials
remourem la gran tempesta,
fins que el sol, veient-nos alts,
ens vesteixi amb llums de festa.

I per l'aire, llavors pur,
de la pàtria rabejada,
baixarem amb vol segur
a repós de migdiada.

JOAN MARAGALL

FABRERIA DE PASTES PER A SOPRA
BERTRAN & ARTÍS

Antiga casa Romà
PUIGCERDÀ (BARCELONA)

Feu els rétols en català

En l'Impremta CERETANIA us
els redactaran gratuïtament

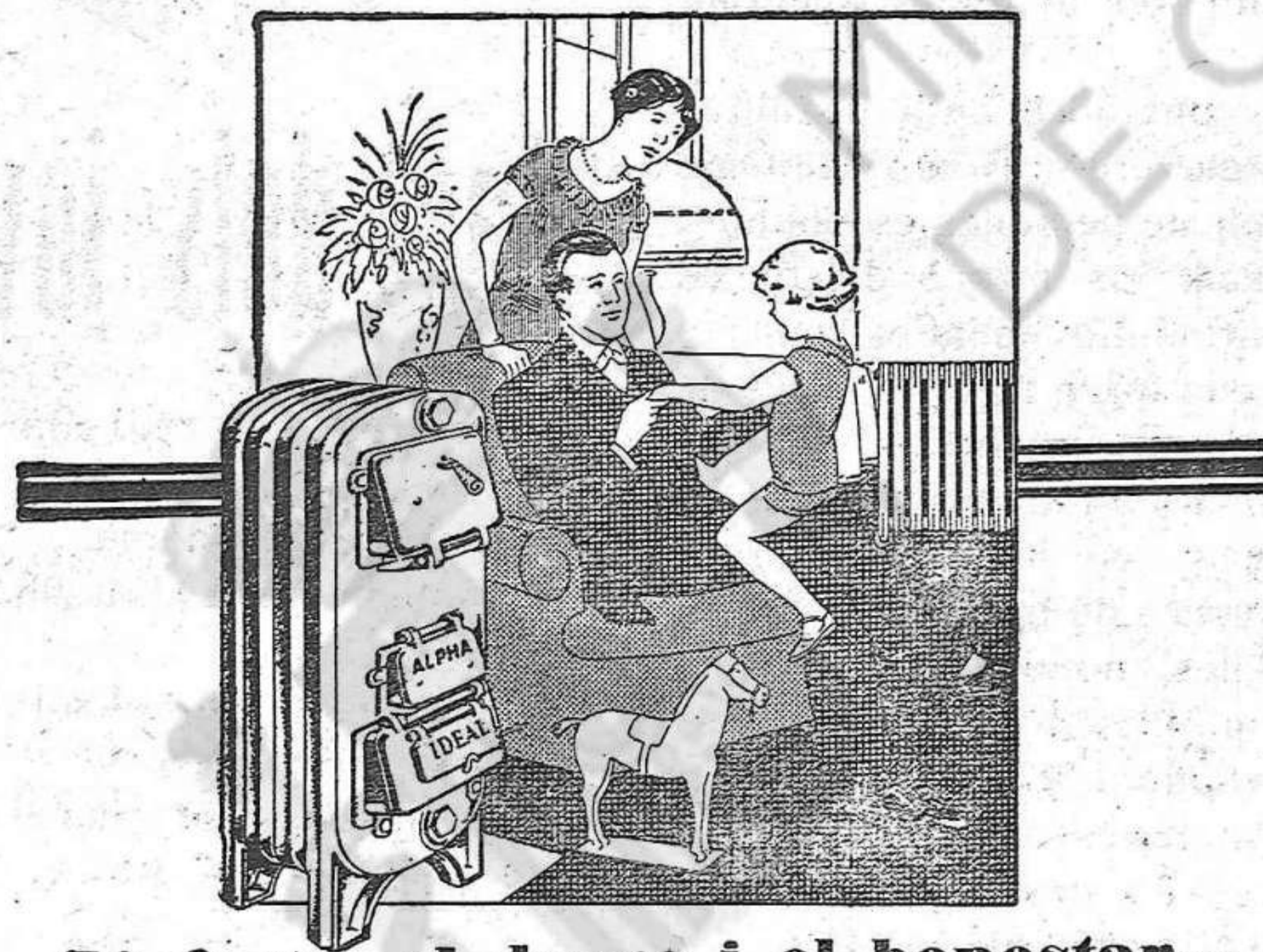

UN SOL FOC

Proporciona calefacció i aigua
calenta a tota la casa

Amb la Calefacció **IDEAL CLASSIC** ja tenim resolt el problema del confort higiènic i econòmic. Per pocs diners podeu instal·lar-la a casa vostra, lliurant-vos, a la tardor i a l'hivern, del fred i de la humitat

Fascicles gratuïts
Demaneu-los a
Josep REGUANT
PUIGCERDA

L'afecte, el deure i el benestar...

—Mira, Jordi, el nen està molt content d'ençà que hem instal·lat calefacció IDEAL CLASSIC, perquè no surts com abans, i d'aquesta manera...

— No mamà, no li ho diguis...

— ...tu ens fas companyia i ell és feliç si té amb qui jugar.

— De veres? Doncs aquests són els meus desigs; perquè ara veig clar que la veritable felicitat me la donen els tres motius poderosos que m'atrauen a vosaltres; l'afecte, el deure i el benestar...

Amb calefacció IDEAL CLASSIC no hi ha vida més agradable ni més confortable que la vida de la llar.

DEMANEU FASCICLES GRATUÏTS

a JOSEP REGUANT :: Carrer d'Espanya, 42

EL CARNESTOLTES.—Avui comença la xirinola en les nostres societats Casino Ceretà i Círcol Agrícola. El primer, per a l'amenització dels balls, ha contractat la renombrada orquestrina «La Principal de Sabadell». Com cada any, la festa durarà tres dies, havent-hi ball tarda i nit.

El Círcol Agrícola tindrà la seva orquestra degudament augmentada per varis professors.

Promet ésser un Carnestoltes força divertit.

NOU HORARI DE TREN.—El proper mes de maig es posarà en vigor un nou horari de trens entre Puigcerdà i Barcelona, que serà un poc millor que el vigent, si bé, però, probablement no'ns satisfarà del tot. Sabem que el trajecte esmentat serà fet per la generalitat dels trens amb menys temps que actualment, i també que en tindrem un que sortint de Barcelona minuts abans de les 7 tindrà la seva arribada a la nostra vila sobre les 10'30, el qual lògicament té de ser correu. L'horari esmentat, que ara deu ser a la Direcció, a Madrid, per la seva aprovació, el farem públic tant prompte com ens sia possible.

Vejeu TRADER-HORN

La Política Internacional d'Espanya

La política internacional europea després de la guerra està caracteritzada. a) Per l'intent d'organització de la pau i la seguretat entre els pobles, mitjançant la Societat de Nacions, i, b) Per la persistència, en forma més o menys visible, més o menys subterrània, de la política d'aliances que oposen uns blocs de pobles contra d'altres.

Mentre aquesta última política perduri és prudent que Espanya prengui o sostingui aquelles posicions que en el joc de les forces internacionals europees puguin garantir-li la possessió de les illes Balears i les Canàries.

En els fons de les discussions internacionals en aquests darrers anys s'ha palesat la lluita entre França i Itàlia per al predomini a la mar Mediterrània. Es un conflicte d'interessos en el qual Tunís i la seva posició representen un paper primordial. Es un conflicte d'ambició entre un estat possessor i un desig expansiu. Als interessos de litigi s'ajunta la topada dels sentiments. La gravetat d'aquest desacord radica en que en depèn la sort de la pau europea. Confiam que l'hostilitat no arribarà a la punta extrema de la guerra. Si no fos així, el conflicte bèl·lic que es produís es generalitzaria en poques hores. El seu punt central fora el Mediterrani occidental. Les illes Balears es trobarien al mig de les operacions. Tant per a l'acció ofensiva com per a l'acció defensiva, les illes són base indicadíssima, única. Llavors Espanya o deixaria ocupar les illes amb una neutralitat inerte o es disposaria a defensar la pròpia neutralitat. Potser faria més: l'actual President del Consell de Ministres donà a entendre fa uns mesos que en un futur conflicte bèl·lic Espanya no podria ésser neutral. I això vol dir en altres mots que Espanya es decantaria per l'un o l'altre dels dos bel·ligerents. Creiem que cal anar contra aquesta possibilitat; creiem que realment el poble espanyol sent i vol la neutralitat; creiem que la conveniència d'Espanya li marca una altra orientació. Espanya es troba en el mateix cas que Bèlgica abans de la gran guerra. La seva neutralitat és preciosa als dos bà-

dols, com n'és preciosa l'adhesió. L'aliada natural d'Espanya davant el conflicte Mediterrani és aquella potència, l'interés de la qual coincideix amb el nostre interés. Llevat d'Itàlia i França hi ha una potència que té grans interessos al Mediterrani: Anglaterra. Li és indispensable garantir-se el camí lliure entre Gibraltar, Malta i Suez. El camí d'Egipte, el camí de l'Orient proper, el camí de la Índia. L'interés d'Anglaterra i l'interés d'Espanya són coincidents, si bé per raons distintes. L'acord amb Anglaterra ens ha d'assegurar l'exercici de la neutralitat i la possessió de les Balears, territori per a nosaltres irrenunciable.

Al costat del problema del Mediterrani cal tractar amb Anglaterra el problema del Marroc. Espanya ocupa al Marroc uns territoris que li han ocasionat immensos sacrificis únicament per interés d'Anglaterra. Retirar-se del Marroc és una de les il·lusions més clares del poble espanyol. Naturalment no pot retirar-se sense més ni més. Per la seva retirada, amb tota dignitat i fortificant àdhuc el seu prestigi internacional, Espanya pot i deu rebre compensacions.

* * *

La política de neutralitat en que concorden la major part dels espanyols pot defensar-se d'altra banda a Ginebra mitjançant la política general pacifista. El problema de la neutralitat està íntimament unit al problema de la seguretat, que es discuteix amb el del desarmament. Com més desarmen les potències mediterrànies més forta es trobarà la nostra seguretat i la nostra neutralitat. La política de desarmament i el nostre interés són coincidents. Un desarmament de veritat ens permetria àdhuc de prescindir de la política d'aliances. Es un interés nostre, no sols doctrinal i humanitari sinó realista, el de cooperar amb tot entusiasme en l'obra del desarmament general. La política pacifista a Ginebra, ultra ésser la única possible per a nosaltres, resulta la més convenient, la més positivament encertada.

JOAN ESTELRICH

Rocalla

EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TUBS PLANXES ACANALADES DIPOSITIS CANALONS DIPOSITIS PER A AIGÜES PLAQUES DE 40x40cm REVOLTONS

TELEFON: 20768 **ROCALLA S.A. BARCELONA** ROCA ESTUDIS 74 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfon. 11-R PUIGCFRDA

La Divisió Territorial de Catalunya

Molt s'ha parlat aquests dies sobre aquest tema que cal tractar amb un seny i una mesura extraordinària. No devem oblidar que els catalans ens havem vist subjectes a una artificiosa divisió administrativa convertint la nostra terra en determinades províncies que desfiguraven l'obra de la naturalesa, de les realitats geogràfiques i de les grans veritats històriques que mai no deuen oblidar-se sinó que, per contra, deuen tenir-se presents a tota hora com un ensenyament que no s'esborra de la memòria per les conseqüències que se'n poden treure.

Estem en uns instants en que per manament de l'Estatut de Catalunya estructurar-se en el seu règim intern de la manera que millor li plagui i sense altres limitacions que aquelles que li posa la Constitució de la República i el mateix Estatut. És indubtable, però, que una ampla llibertat d'acció —per no dir una llibertat absoluta— li permet dividir el territori pairal segons millor li sembli i si és així i així hem d'admetre-ho, cal posar molta cura perquè la divisió que el Parlament català acordi obeeixi a les realitats geogràfiques ben armonitzades amb les realitats històriques.

Davant d'ambdues realitats resulta d'una evidència claríssima que les realitats geogràfiques s'imposen amb una major força que no pas les realitats d'ordre històric, sense que això vulgui significar que s'abandonin les realitats d'aquest darrer ordre ja que encara que hom vulgués prescindir-ne del tot no seria possible perquè els fets històrics pesen en la tradició i en la vida posterior dels pobles. Voler, però, que els fets històrics —moltes vegades fruit de circumstàncies ocasionals o bé de determinacions forçades per imperiositat de moment— s'imposin sense controlar la seva raó essencial equivaldria a reincidir en defectes que precisament ara és arribada l'hora d'esmenar corregint-les severament per a mai més no tornar-hi. És a dir, ens trobem en uns moments en que precisa un tacte i una delicadesa màxima abans d'obrar.

Una divisió territorial de Catalunya no ha d'oobeir ni al caprici ni a l'impressionisme ni tampoc a suggerències que no neixin d'una orientació fruit de documentat i conscient exàmen en que l'anàlisi esdevingui per mitjà d'una serena lògica i no per les pretensions d'un llüiment personal o de l'èxit que es cerca de cara a l'efectisme. I no és que amb semblants mots pretenguem rebutjar l'iniciativa privada puix en assumpte de tanta importància

i de molta més transcendència convé que l'opinió pública s'hi manifesti amb entera plenitud perquè sigui la veritable ànima catalana que deixi oïr la seva veu a l'objecte de que no siguin els interessos d'uns quants els que s'imposin contra el sentir general del terrer que pugui quedar ofegat per una mal entesa prudència que limiti la lliure exposició d'un sentiment que ha de respectar-se. Hom sap que no són pas els que criden més els que solen tenir la raó, però, hom sap també que quan s'escaixen qüestions que afecten a la vitalitat del poble deu exposar-se el pensament amb vigorosa sinceritat i amb aquella valentia que la mateixa sinceritat exigeix.

Perquè en el cas de la nova divisió territorial de Catalunya no devem oblidar que no es poden fer filigranes a base de distincions originades per conveniències absurdes d'essència burocràtico-administrativa. Si els catalans caiguéssim en el pecat de creure que devem crear una màquina administrativa complicada i artificiosa de res o ben poca cosa ens serviria el començament d'autonomia que significa l'aprovació de l'Estatut. I de més poca cosa ens serviria encara si la facultat que se'ns dona per a dividir el territori que Catalunya compren l'esmercessim en donar vida a noves ficcions esquarterant una vegada més allò que per a aconseguir la seva unitat espiritual i orgànica ha costat una lluita aferrissada inacabable.

Es per això que precisa una recomenació especial a quants s'interessen en aquest aspecte de la nova Catalunya. Ha de resultar la divisió que es faci del territori català una divisió la més perfecta possible. Seria un gran encert que aquesta divisió no tingués mai més de rectificar-se. És a dir que esdevingués per ella mateixa propiament definitiva. Per tal d'assolir-ho no es pot pas prescindir d'aquella consideració indispensable a fer en el present cas. És a dir que entre l'entitat natural originària admesa per tothom o sigui el municipi i l'altra entitat ètnica també natural o sigui la regió— en la situació actual en que es troba Catalunya dintre l'Estat espanyol,— cal posar-hi altres entitats superiors al municipi, però, que mantinguin també un caràcter ètnic natural, la qual cosa no és pas gens difícil, puix les condicions topogràfiques i els sistemes hidrogràfics i orogràfics de la regió ens donen ja completa, per a no dir del tot ultimada, la divisió que deu fer-se. No direm pas el nom d'aquestes entitats naturals intermitges en-

tre el municipi i la regió. Hom les coneix de sobres i no és necessari esmentar-les.

Si es tenen en estima les circumstàncies de fet

que la geografia i l'història ens trameten creiem que la divisió territorial de Catalunya no oferirà per als que la practiquin complicacions insuperables.

ALEXANDRE BULART I RIALP

CIES. D'ASSURANCES GENERALES

FUNDADA L'ANY 1819
RAMBLA DELS ESTUDIS, 12 - BARCELONA

VIDA. — ACCIDENTS. — INCENDIS. — CRISTALLS. — RESPONSABILITAT CIVIL

Demaneu detalls a l'Agent a Puigcerdà: JOSEP M.ª VILA — CARRER D'ESPANYA, 2

NOTICIARI

DIJOURS GRAS.—Enguany aquesta diada s'ha celebrat a la nostra vila a *tot gas*.

El Ceretà i el Círcol en competència, organitzaren saraus, tots dos amb orquestres forasteres.

L'animació, però, fou molt més plena en el teatre del círcol, degut segurament a que aquest ball, titulat d'«apaches», és tradicional d'aquella societat que el vé organitzant de fa ja anys amb èxit creixent.

Enfi: la joventut es divertí tant com volgué demostrant que no es capfica pas per si venen altres dies de *tràngul*.

S'acabaren els balls a la matinada gairebé a l'hora de tornar emprendre les tasques obligatòries.

Truc cinematogràfic?
Ficció de la pantalla?
Fantasia inverossímil?

NO! NO! I NO!

TRADER-HORN

és la plasmació verídica, emocionant i d'interés màxim de les selves africanes portades als vostres ulls.

BANQUET. - El dijous passat tingué lloc en l'Hotel Tixaire un banquet dedicat al senyor Joaquim Regot pels seus amics, pel seu recent ascens.

Els comensals, que passaven de trenta, palesaren clarament les simfies i la bona amistat que els uneix amb el festejat, lamentant, però, que el seu ascens hagi de privar-nos de comptar-lo com a convilatà.

Nosaltres no podem menys que adherir-nos a les mostres de simpatia de que ha estat objecte el senyor Regot, i desitjar-li una bona estada al seu nou destí.

Llibreria Cerdana

Corresponsal de les primeres Cases Editores Franceses

Envio de llibres per correu a qualsevol població

Adreceu vos a

J. Cadefau

CASAMENT.—Ahir es celebrà en La Torre de Querol el del nostre bon amic Joan Truñó amb la gentil senyoreta Marguerite Bouche.

L'acte fou presenciat a la «Mairie» per nombrós públic que omplenava la sala; el *mair*e, Mr. Naudon, acabat l'acte oficial, pronuncià unes belles frases adreçades als núvis, desitjant-los-hi tota mena de felicitats amb el benestar més complet

Després de la cerimònia a l'església els nou-casats amb l'acompanyament de convidats es dirigiren a l'hotel Puig on els hi fou servit un esplèndid i suculent banquet.

La jove parella partí després en viatge de noces cap a París.

Rebin els nous esposos els nostres vots de felicitat completa i els nostres desitjos de que llur lluna de mel sigui interminable.

AVIS AL JOVENT — ESPORTS DE NEU.—El dia 4 al vespre, el Club Alpí Català del Centre Excursionista de Catalunya donarà un acte pro-esports de neu a la nostra Vila, que consistirà en uns parlaments i lliçons teòriques del que són dits esports, especialment esquís, i totseguit és projectaran unes pel·lícules *amateurs* preses a La Molina.

L'entrada serà gratuïta i l'hora el local s'avisaran oportunament.

L'endemà, diumenge, dia 5, els esquiadors del Club Alpí Català es dirigiran a prendre part a les carreres d'esquí que tindran lloc a Puigmorens

ALT CARREC.—Per la premsa diària ens hem assabentat que el Govern de la República ha nomenat per un alt càrrec al Ministeri d'Agricultura i Economia a l'ex-candidat per aquest districte senyor Carles Badia Malagrida.

Amb aital motiu la colònia espanyola de París i especialment les Cambres de Comerç i Importadors de Fruites i Verdures, l'han obsequiat amb un banquet com homenatge a la tasca desenrotllada al front de la Conselleria Comercial de l'Embaixada Espanyola en pró dels interessos nacionals a la veïna República.

LA BIBLIOTECA DE LA CAIXA DE PENSIONS.—Ens plau notificar als nostres lectors que va per bon camí la tramitació per la ràpida creació a la nostra vila de la biblioteca pública esmentada. Possiblement dintre de poc podrem anunciar quelcom de concret referent aquest afer, tant interessant per nosaltres.

TRADER-HORN

HOTELLERIE CERDANE

el màxim confort
dins d'un ambient
cerdà

Vidua **SALVAT**
Bourg-Madame

TRIDUUM. — Tindrà lloc aquest en la Capella de l'Escola Pia els dies 26, 27 i 28, amb Missa, trissagi gregorià, exposició major i plàtica pel R. P. Rector. Els dies 26 i 28 a les 9 del matí i el dia 27 a les 8.

Es ven la casa n.º 40

del carrer d'Espanya d'aquesta Vila. Completament nova, composta de sis pisos. Renta 6.000 pessetes al any. Raó: BANCO CERETANO

NETEJA DE L'ESTANY. — Amb tot i que l'Ajuntament ja prengué l'acord d'assecar l'Estany per a completar la seva neteja, s'ha hagut de suspendre de moment a causa del mal temps, car seria un perill restar sense aigua si s'obstruïa la sèquia.

ESPECTACLES. — Per dades que hem pogut recollir de les respectives empreses podem avançar als nostres lectors que per aquestes sessions de Quaresma es projectaran extraordinaris programes en els quals figuren pel·lícules de gran renom i modernes. Per al diumenge vinent, primer de

la temporada, hi han anunciades les superproduccions «El Congreso se divierte» i «Trader-Horn» en el Cerdà i Círcol respectivament. No cal dir que tots dos programes són completats per altres produccions de cartell.

ES VEN una màquina de trinxar carn, i una d'embutir. Tot en perfecte estat. RAÓ: en aquesta Impremta.

SARAU. — El dijous passat es celebrà un magnífic i divertit sarau en el bonic saló de l'hotel Salvat de Bourg-Madame. L'orquestrina Hesmont fou l'encarregada de la part musical i ja no cal dir que deixà satisfets als assistents que s'amusaren d'allò més. La festa s'acabà a la matinada i encara el públic se'n retirà amb recança car la xirinola fou de la bona en tots conceptes.

Ara caldria que en aqueix mateix lloc s'hi organitzés la *mi-carême* festa en la qual els francesos hi tenen la ma trencada.

CARNAVAL 1933

No oblideu que el re-
boster-pastisser

Albert Bonet

tindrà instal·lat en el Casino Ceretà el seu ja tant acreditat BUFFET, assortit de tota classe de minestra. Diàriament recepció d'ostres.

Dolços - Postits - Fiambres, etc.

MALTEMPSADA. — Així podríem dir-ne d'aquesta quinzena que acabem, durant la qual hem tingut ocasió de tastar les malvestats de gaire-

bé tots els elements que semblaven talment revoltats contra nosaltres.

Feia temps que no havien registrat un seguit de dies tant dolents i de tant variacion. Neu, vent, fortes gelades... que han deixat els nostres carrers, places i passeigs en un estat lamentable. Xemeneies i arbres per terra. Recs desbordats. Geleres arreu fent perillós el trànsit.

El dimarts estiguérem unes hores sense fluïd elèctric a causa d'una averia ocorreguda en la línia, ocasionant també retard en el trens. Durant tot el dia bufà un vent huracanat que causà la munió de desperfectes que anomenem més amunt.

La sèquia corria el perill de quedar completament obstruïda. Durant tot el dia una nombrosa brigada la ressegui en els trossos més perillosos a fi de facilitar la circulació de l'aigua. Entre La Torre de Carol i Riutés caigué un gran arbre a la sèquia i en la impossibilitat de treure'l es procedí, amb penes i treballs, a tallar-li la branca i les arrels que ja començaven a fer-la desbordar.

Abans d'ahir, divendres, el dia fou esplèndid i s'inicià el desgel, fent-nos pensar en un preludi del bon temps, que, dit sigui de passada, ja voldríem que hagués arribat.

FALS RUMOR. — Contrariament al rumor corregut de que el recader Gavañach deixava de prestar els seus serveis, ens plau participar al públic que aquest rumor manca de fonament.

TRADER-HORN

és un dels més fermes triomfs de la pantalla. **Vejeu-ho en el Teatre del Círcol**

Gràfiques Ceretània - Puigcerdà

MADELEINE

LLIBERTAT, 45
PUIGCERDA

MODES ET TRAVAUX

REPRESENTANT de **EL SIGLO**
de Barcelona

Confeccions de fotes menes

GRAN ASSORTIT EN LLANES PER A TREBALLS MANUALS

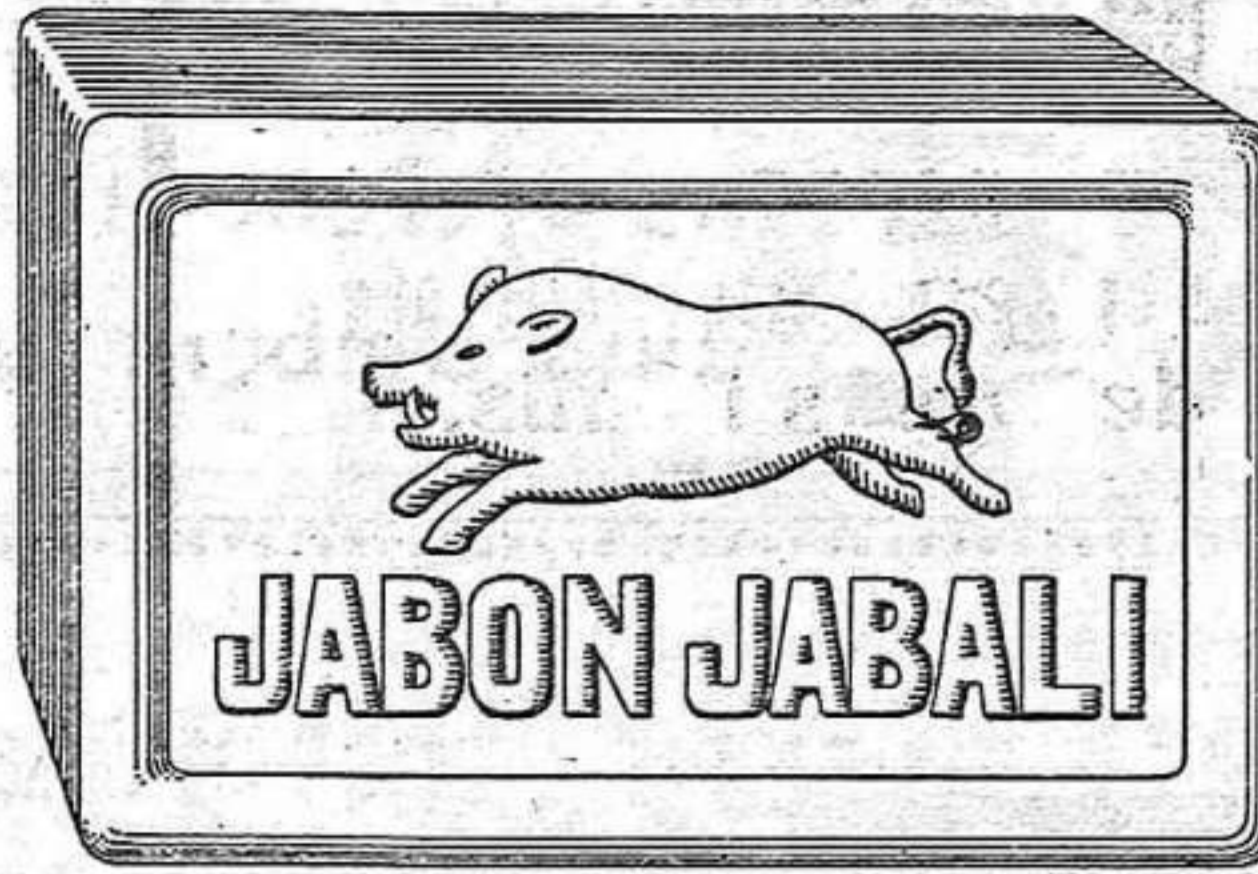
EDREDONS-COBRE-LLITS: ARREGLO I TRANSFORMACIO

En aquesta casa es donen lliçons de fricotatge a les clientes.

ABRICS — SUETERS — PULL-OVERS
Es reben encàrrecs per a la Tintoreria Mun-
tané de Seu d'Urgell

sabons
BARANGÉ

duren més
renten millor

URBANITZACIO
DEULOFEU

Espaiosos solars per a edificar,
en venda, esplèndida situació,
prop de l'Estany, sèquia i parc,
amb vistes sobre la Cerdanya
Francesa i Espanyola, i altres
situats prop del Camp de Golf

Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran)
PUIGCERDA

AVINGUDA
SCHIERBECK

Venda de Xalets

Pagament a terminis
i al comptat

Construccions a gust del
comprador o ja edificades

Raó:
MIQUEL DONS Procurador
Puigcerdá

CARBOLUX

UBSTITUT DE L'ANTRACIA
ense fum
ense suja
ense cendres

EL MES NET

Superioritat en calories sobre els altres combustibles

Infinítament superior a tots els millors aglomerats

De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:

Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdá

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyigats ordinaris
Encanyigats Metàl·lics SIMPLEX
els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb
guix blanc superior

Per encàrrecs:

Marcel·li FUXET
BOURG-MADAME

Specialitat en Sarrells per a Vanoves

:: Sarrells - Cordons per a Barnussos, Batins i Païames ::

Fàbrica de Passamaneria i Teixits de Punt Novetat

en seda artificial, cotó, llana i fil de metall or i plata

VENTURA I COT Ltda.

LINCOLN, 15 (S. G.)

TELÉFON 72233

BARCELONA

(Vendes exclusivament a l'engrós)

:: Galons - Gintes - Borles - Cordons - Trenes - Agremants - Faixes ::

Malles per a Cortinatges i Transparents

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGON, LADRILLO
Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª
BARCELONA

Encargos: Pza. de los Héroes, 8
PUIGCERDA

JOAN ANGLADA VILARDEBO

ADVOCAT

Exercici en els partits
de Puigcerdá i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el **GRAN HOTEL**

TIXAIRE

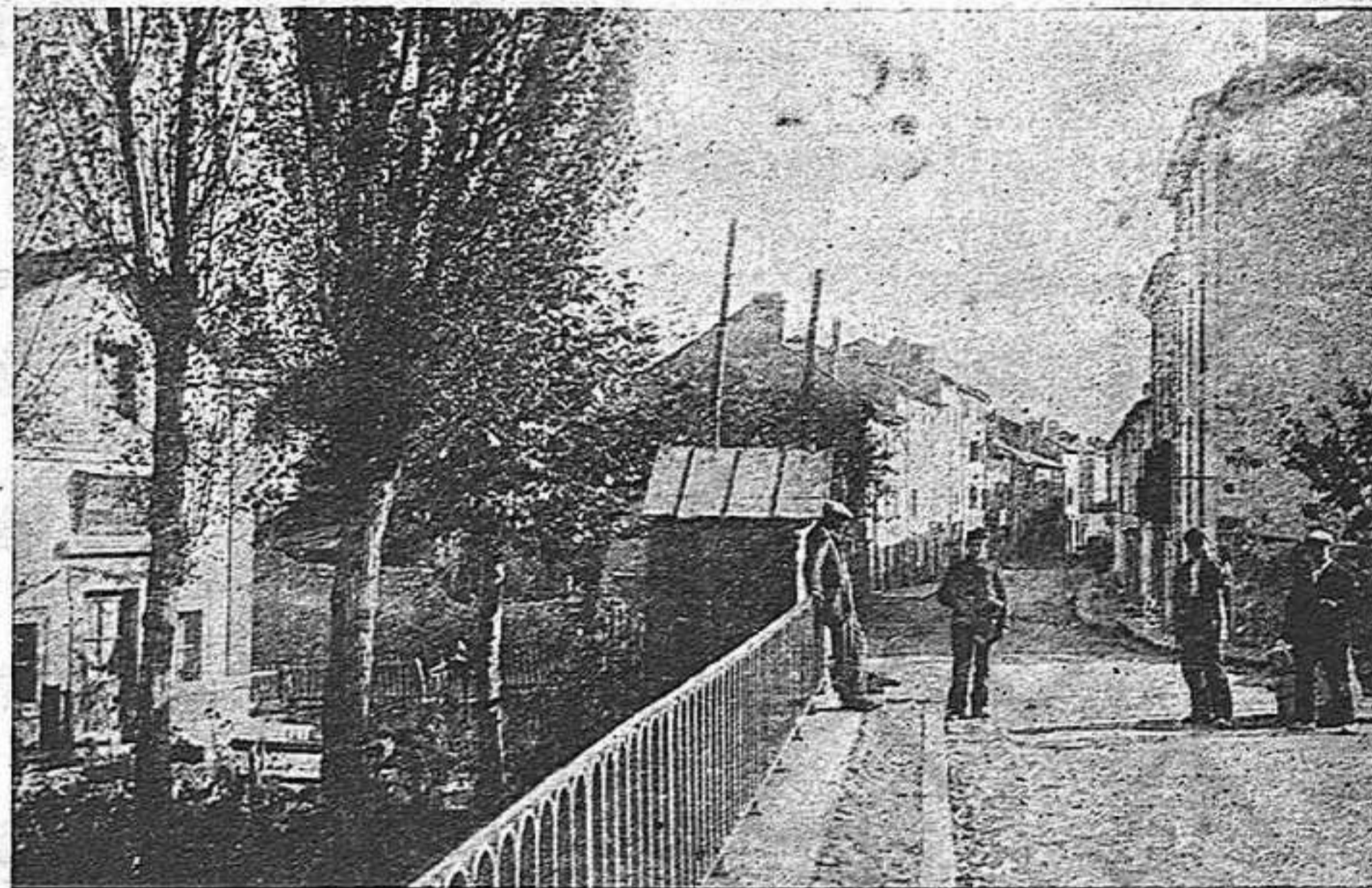
us ofereix el màxim confort dintre d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Martí
PUIGCERDA

Rajoleria i Tenteria
RICARD Tuset

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES
Fabricació acurada
Preis mòdics

Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anónima

Alsina = Graells de A. T.

**Despacho Central del F. C. Trans-
pirenaico de Ripoll a Puigcerdá**

PUIGCERDA

En el citado D. C. y para mayor comodidad de los viajeros se facilitan billetes combinados con destino a las estaciones siguientes: s:

Alp Ribas Ripoll Vich

Torelló Manlleu Barcelona